

Onderwerp

Goedkeuringsbesluit dijkversterking Neder-Betuwe

Gedeputeerde Staten van Gelderland**Inleiding**

Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland hebben van het Dagelijks Bestuur van waterschap Rivierenland bij brief van 9 oktober 2023 het verzoek ontvangen tot goedkeuring van het projectplan “dijkversterking Neder-Betuwe”, zoals vastgesteld door het Algemeen Bestuur van het waterschap op 9 oktober 2023. Dit besluit bevat de beoordeling van het projectplan en de goedkeuring die op grond van artikel 5.7, eerste lid, van de Waterwet is vereist.

Omvang van het project en locatie

Het te versterken dijktraject ligt in de dijkkring 43, onderdeel van het traject Midden-Waal en beslaat 20,2 km. Het traject loopt vanaf de Prins Bernardsluis bij het Amsterdam-Rijnkanaal (ten oosten van Tiel) tot aan Wolferen (ten zuiden van Andelst). De Prins Bernardsluis is geen onderdeel van het traject.

Voor de versterking worden de maatregelen binnen- en buitenwaartse versterking van de dijk en constructieve maatregelen met een minimaal ruimtebeslag toegepast.

Voor de maatregelkeuze per sectie is naast de waterveiligheidsopgave rekening gehouden met de inpassings- en de gebiedsopgave.

Wettelijk kader

In artikel 5.4 van de Waterwet is bepaald dat voor de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk door de waterbeheerder een projectplan moet worden opgesteld. Paragraaf 5.2 van de Waterwet verklaart op projectplannen tot aanleg, verlegging of versterking van primaire waterkeringen de projectprocedure van toepassing. Dat houdt onder meer in dat het projectplan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten behoeft. De grondslag voor goedkeuring van het projectplan is opgenomen in artikel 5.7, eerste lid, van de Waterwet. Daarin is bepaald dat de goedkeuring slechts kan worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

Daarnaast is het projectplan m.e.r.-beoordelingsplichtig op grond van onderdeel D 3.2 van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage. Onderdeel D 3.2 betreft de wijziging van een primaire waterkering, waarvoor Gedeputeerde Staten bevoegd gezag is.

Toetsing projectplan

Om te beoordelen of het projectplan in strijd is met het recht of het algemeen belang zijn zowel de procedure als de inhoud getoetst. In dit geval zijn daarbij de volgende aspecten van belang:

Datum

10 oktober 2023

Zaaknummer

2021-013916

Blad

2 van 5

- Waterveiligheid
- De eisen die de Waterwet aan het projectplan stelt
- De beoordeling van de verplichting tot het opstellen van een milieueffectrapport
- Ruimtelijke inpassing en vergunningen
- Participatie, coördinatie en zienswijzen

Waterveiligheid

In de Waterwet is de toelaatbare overstromingskans voor alle primaire waterkeringen in Nederland gedefinieerd. Voor dit dijktracé geldt de overstromingskans (max. toelaatbare kans) van 1/10.000 per jaar. De norm is uitgangspunt voor het ontwerp van de versterkingsmaatregelen.

Bij het ontwerpen van de versterkingsmaatregelen voor de dijk is rekening gehouden met een bepaalde levensduur van de toegepaste materialen. Voor groene dijken wordt een levensduur aangehouden van 50 jaar en voor constructies een levensduur van 100 jaar. Tijdens deze levensduur blijft het waterschap de dijk regelmatig toetsen op het voldoen aan de eisen, mede gezien de gevolgen van klimaatverandering. Daarmee is de waterveiligheid nu en in de toekomst geborgd.

De eisen die de Waterwet aan het projectplan stelt

In artikel 5.4, tweede lid, van de Waterwet staat dat het projectplan ten minste een beschrijving van het betrokken werk en de wijze waarop dat zal worden uitgevoerd bevat, alsmede een beschrijving van de te treffen voorzieningen, gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk. Nu in hoofdstuk(ken) 4 en 5 van het projectplan het ontwerp van de waterkering en de uitvoering daarvan zijn beschreven, is aan de eerste twee eisen voldaan.

Voor circa 50% van het traject wordt binnenwaarts versterkt. Voor circa 6 km van de 20 km is een stabiliteitsscherm voorzien en voor nog eens bijna 6 km een verticale pipingmaatregel. Een gedetailleerde tekening van het ontwerp (bovenaanzicht en profielen) met maatvoering is opgenomen in bijlage 1 bij deze rapportage.

In hoofdstuk 6 zijn de effecten van de aanleg en de nieuwe situatie geïnventariseerd. Daarbij zijn zowel milieu- als schadeaspecten beschouwd. Voor de aspecten water, natuur, landschap en cultuurhistorie, bodem, archeologie en woon-, werk- en leefomgeving zijn (mogelijke) effecten onderzocht en is beschreven onder welke voorwaarden uitvoering en aanleg dient plaats te vinden. Waar nodig zijn mitigerende en compenserende maatregelen getroffen. Daarnaast zijn de voorzieningen voor aankoop en (tijdelijk) gebruik van gronden alsmede de wettelijke waarborgen voor eventuele financiële schade als gevolg van (de uitvoering van) het project beschreven. Daarmee is tevens voldaan aan de eis dat het plan de te treffen voorzieningen gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk bevat.

Datum

10 oktober 2023

Zaaknummer

2021-013916

Blad

3 van 5

Procedure milieueffectrapportage

Het projectplan op grond van de Waterwet kent een uitgebreide voorbereiding. Daartoe is de procedure voor milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. Die procedure voorziet in een borging van de milieubelangen voor het project. De kern van de procedure voor de milieueffectrapportage is het in beeld brengen van milieueffecten, waarbij het verschil tussen de huidige en toekomstige milieusituatie inzichtelijk wordt gemaakt. Daarnaast verschaft de m.e.r. omgevingsinformatie voor de wijziging van bestemmingsplannen of het verlenen van omgevingsvergunningen en biedt het mogelijkheden om omwonenden te betrekken bij de keuzes die gemaakt moeten worden in de voorbereiding. Voor dit laatste is een participatietraject ingericht.

Gedeputeerde Staten zijn in het kader van het goedkeuringsbesluit op grond van artikel 5.7 van de Waterwet bevoegd gezag voor de m.e.r. Dat betekent dat Gedeputeerde Staten goedkeuring aan het projectplan kunnen verlenen indien het milieueffectrapport (MER) voldoet aan de wettelijke eisen en geen onjuistheden bevat.

De Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) markeerde de start van de m.e.r. De NRD is bedoeld om betrokkenen vooraf te informeren en raadplegen over de gewenste inhoud en diepgang van het op te stellen MER. Op basis van de ingekomen zienswijzen en adviezen hebben Gedeputeerde Staten advies gegeven over de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen MER.

Het project-MER is vervolgens opgesteld ten behoeve van het projectplan en het uiteindelijke goedkeuringsbesluit van Gedeputeerde Staten. Het ontwerp-MER is tezamen met het ontwerp-projectplan en de overige besluiten ter inzage gelegd. De versterkingsopgave is sterk verkleind ten opzichte van waar vanuit werd gegaan in het NRD. Dit mede als gevolg van de in 2019 landelijk vastgestelde nieuwe ontwerputgangspunten voor de primaire waterkeringen. De tot 2019 geldende uitgangspunten bleken te leiden tot te hoge dijken met te veel ruimtebeslag.

Advies Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie m.e.r.)

Het MER is ook voor advisering aan de Advies Commissie m.e.r. voorgelegd. Deze adviseerde dat het MER goed leesbaar is. Het MER en de achtergrondrapporten bevatten uitgebreide milieuinformatie en de milieueffecten worden over het algemeen goed beschreven.

De Commissie signaleerde desondanks bij de toetsing van het ontwerp-MER dat belangrijke informatie ontbreekt. Het aanvullen van die informatie is essentieel om het belang van de leefomgeving volwaardig mee te kunnen wegen bij het besluit over de dijkversterking. Hierop zijn door het project de volgende aanvullingen gedaan:

- o In het MER wordt de beschrijving van de effecten op landschap aangevuld;
- o Er wordt een Passende beoordeling voor het onderdeel stikstofdepositie opgesteld;
- o De berekening van het totale oppervlakteverlies van het foerageergebied van 10 grasende watervogels wordt aangepast en er wordt nader onderzoek toegevoegd naar de verstoring van niet-broedvogels tijdens de uitvoeringswerkzaamheden.

Datum

10 oktober 2023

Zaaknummer

2021-013916

Blad

4 van 5

Ruimtelijke inpassing

Voor de ruimtelijke inpassing zijn door de gemeente Neder-Betuwe de volgende omgevingsvergunningen verleend: afwijken bestemmingsplan (binnenplans en buitenplans), bouwen, (rijks)monumenten en kappen

Op een klein deel op grondgebied gemeente Tiel, moet worden afgeweken van de huidige bestemmingsplanregels. Deze zogenaamde buitenplanse afwijking wordt in de omgevingsvergunning aanvraag bij de gemeente Neder-Betuwe meegenomen.

Participatie, coördinatie en zienswijzen

Vanaf de zomer 2019 is, parallel aan het gewijzigde ontwerpproces, ook het participatieproces opnieuw ingericht. Het online-platform is gebruikt om de omgeving te informeren over de alternatieven (via de ontwerpdocumenten). Daarnaast zijn informerende brieven aan belanghebbenden verzonden en zijn inloopbijeenkomsten georganiseerd. Daarbij is ook een wekelijks inloopspreekuur geïntroduceerd. Om omgevingskennis bij het ontwerpproces te betrekken is een klankbordgroep van dijkbewoners opgericht.

Zoals voorgeschreven in de Waterwet, bevorderen Gedeputeerde Staten een gecoördineerde voorbereiding van de besluiten die nodig zijn ter uitvoering van het projectplan, waaronder omgevingsvergunningen en vergunningen op grond van de Wet natuurbescherming. De ontwerpbesluiten hebben in de periode van 3 november 2022 tot en met 14 december 2022 ter inzage gelegen. Er zijn daarop 29 zienswijzen ingediend. Voor de beantwoording van de zienswijzen en de motivering van eventuele aanpassingen van de besluiten wordt verwezen naar de Nota van Antwoord.

De ingediende zienswijzen hebben tot een aantal aanpassingen van het projectplan Waterwet en van de besluiten op grond van de Wet natuurbescherming geleid. Daarnaast is sprake van een aantal ambtshalve aanvullingen en verbeteringen in het projectplan.

Wij kunnen instemmen met de inhoud van de Nota van Antwoord en de wijzigingen die naar aanleiding daarvan zijn doorgevoerd.

Conclusie

Het projectplan geeft een zorgvuldige en gemotiveerde beschrijving van de gemaakte keuzes, het dijkontwerp en de eisen aan de uitvoering en bevat een volledige inventarisatie van de (milieu)effecten en de voorwaarden die bij de uitvoering in acht moeten worden genomen. Voorts is een goede ruimtelijke inpassing geborgd en zijn de noodzakelijke omgevingsvergunningen en de vergunning en ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming verleend. Nu ook de procedure conform de wettelijke voorschriften is doorlopen, achten wij het projectplan niet in strijd met het recht of het algemeen belang.

Datum

10 oktober 2023

Zaaknummer

2021-013916

Blad

5 van 5

Besluiten

Gezien het voorgaande en gelet op artikel 5.7 van de Waterwet en artikel 10:27 van de Algemene wet bestuursrecht besluiten wij het projectplan “dijkversterking Neder-Betuwe”, zoals vastgesteld door het Algemeen Bestuur van waterschap Rivierenland op 9 oktober 2023 goed te keuren.

Beroep

Tegen dit goedkeuringsbesluit kunnen indieners van zienswijzen en belanghebbenden gedurende een termijn van zes weken beroep instellen in eerste en enige aanleg bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Dit besluit valt onder de Crisis- en herstelwet. Ingevolge deze wet en het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet dienen de beroepsgronden in het beroepschrift te worden opgenomen en kunnen deze na afloop van de beroepstermijn niet meer worden aangevuld en wordt het beroep niet-ontvankelijk verklaard, indien binnen de beroepstermijn geen beroepsgronden zijn ingediend.

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Gelderland

Henri Lenferink
Commissaris van de Koning

Henrice Wittenhorst
plv. secretaris